"सिन्धुपाल्चोक समृद्धिको आधारः जलस्रोत, कृषि, पर्यटन र व्यापार"

जिल्ला विकास समिति

सिन्धुपाल्चोक

आ.व. २०७२/०७३

सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन

"सिन्धुपाल्चोक समृद्धिको आधारः जलस्रोत, कृषि, पर्यटन र व्यापार"

जिल्ला विकास समिति

सिन्धुपाल्चोक

आ.व. २०७२/०७३
सामाजिक परीक्षण
प्रतिवेदन

परामर्शदाता

....

प्रो. ज्ञानेन्द्र तिमिल्सिना
त्रिपुरा परामर्श सेवा केन्द्र
चौतारा-७, सिन्धुपाल्चोक

विषयसूची

	शीर्षक	पृष्ठ
१.	पृष्ठभूमि	१
२.	सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य	१
३.	सामाजिक परीक्षणमा समावेश भएका पक्षहरु	२
४.	स्थानीय निकायको परिचय	२
५.	गाविस अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्या विवरण	३-४
६.	सामाजिक परीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन संक्षेपिकरण	६-७
७.	मूख्य निर्णय तथा उपलब्धीहरु	८
८.	जिविसको कर्मचारी विवरण	९-१३
९.	स्थानीय निकायको प्राथमिकता तथा लक्ष्य	१४-१८
१०.	जिविसको मुख्य उपलब्धी	१८-२४
११.	सामाजिक जिम्मेवारी कार्यसम्पादनको लेखाजोखा	२४-२८
१२.	सामाजिक परीक्षण प्रारम्भिक प्रस्तुतीकरण कार्यक्रममा सुझाव राख्नेहरु	२८-३०
१३.	सामाजिक परीक्षणमा समावेश भएका पक्षहरु	३०-३१
१४.	जिविसको सवल तथा सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	३१-३२
१५.	योजना अनुगमन	३३-३७
१६.	प्रारम्भिक प्रतिवेदन सार्वजनिक सभामा उपस्थिति विवरण	३८-४०
१७.	झलकहरु	४१-४३
१८.	नागरिक वडापत्र	४४-५०
१९.	स्थानीय विकास अधिकारी युवराज कट्टेलद्वारा ०७२/७३ को लागि जिल्ला परिषद्मा प्रस्तुत नीति कार्यक्रम तथा बजेट	५१-५८
२०.	स्थानीय विकास अधिकारी कृष्णबहादुर शाहीद्वारा ०७३/७४ को लागि जिल्ला परिषद्मा प्रस्तुत नीति कार्यक्रम तथा बजेट	५९-६६

जिल्ला विकास समिति
सिन्धुपाल्चोक

आ.व ०७२/७३ को सामाजिक परीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदनको संक्षेपिकरण

प्रतिवेदन भित्र :

- जिल्ला विकास समितिको पृष्ठभूमि
- सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य
- अध्ययन विधि
- अध्ययनको सिमा
- जिविसको मुख्य निर्णय, प्राथमिकता तथा कार्यान्वयनको अवस्था
- बृहत छलफल कार्यक्रमको विवरण
- स्थानीय निकाय र विषयगत कार्यालय गैससहरुको विवरण संलग्न
- सामजिक परीक्षणबाट देखिएका सवल पक्षहरु
- सामाजिक परीक्षणबाट देखिएका चुनौती तथा सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरु
- सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न स्थानीय निकायले चाल्नु पर्ने कदमहरु वा सुझावहरु

जिल्लाको अवस्था :

जिल्लाको क्षेत्रफल : २५४२ वर्ग किमि

जनसंख्या : २,७८,७९८

गाविस : ६८

नगरपालिका : २

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या :

सरकारी अस्पताल : १

नीजि अस्पताल : २

स्वास्थ्य केन्द्र : ३

स्वास्थ्य चौकी : ७५

उप स्वास्थ्य केन्द्र : ४
स्वयं सेविका : ७११

जिल्लाको जातजाति :

तामाङ : ३४.२५ प्रतिशत
क्षेत्री : १८.२३ प्रतिशत
ब्रम्हाण : १०.३३ प्रतिशत
दलित : ५.७८
सन्यासी : ३.६२
शेर्पा : २.६३
माझी : २.२९
अन्य : २२.८७

संचार :

जिल्ला हुलाक कार्यालय – १
अतिरिक्त हुलाक कार्यालय – २
जिल्लामा विभिन्न माध्यम र संस्था द्धारा ईन्टरनेट सुविधा प्रात्त रहेको ।
एफएम रेडियो – ५ वटा
दैनिक पत्रिका : १
साप्ताहिक पत्रपत्रिका : १०
मासिक, दैमासिक पत्रिका : ३

खानेपानी को अवस्था :

- सदुमुकाममा २६ किमि टाढाबाट पाइपद्धारा उपलब्ध हुँदै आएको
- जिल्ला खानेपानी कार्यालय तथा होल्चे थालखर्क खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिले खानेपानीको व्यवस्थापन गरेको छ । हाल जाईका प्रोजेष्टले खानेपानी मर्मतको जिम्मा लिई कार्य प्रारम्भको सिलसिलामा रहेको ।

- पानी प्रशोधन केन्द्र - १ वटा, रिजर्भ ट्याङ्की - ९ वटा
  (सदरमुकाममा)
- जिल्लामा स्वच्छ खानेपानी खाईरहेका : ८०.८४ प्रतिशत

शिक्षा :

- विद्यालय संख्या : ५८२
- विद्यार्थी संख्या : ९६६२०
- बालविकास केन्द्र : ३८६
- आधारभूत विद्यालय : ४४१
- मावि : १०८
- सामूदायिक अध्ययन केन्द्र : ४८
- खुला विद्यालयः १
- अनौपचारिक पौढ मावि : २
- स्रोतकक्षा : ६
- अनौपचारिक प्राथमिक शिक्षा कार्यक्रम : २
- क्याम्पस संख्या : १२

प्रवेशिका परीक्ष २०७२ मा सहभागि विद्यार्थी संख्या तथा नतिजा :

ग्रेड										**छुट**	**जम्मा**		
ग्रेड प्वाईन्ट	३.६-४.०	३.६-३.२	३.२-२.८	२.८-२.४	२.४-२.०	२.०-१.६	१.६-१.२	१.२-०.८	०.८-०.०				
जिल्लाका सहभागी	९१	२२८	४१९	१०९९	२१४३	१८०४	३५७	९	०	२००	६३५०		

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम :

सामाजिक सुरक्षा भत्ताप्राप्त गरेकाको विवरण आ.व.०७२/७३

जेष्ठ नागरिक (दलित) : १०२९ जना

जेष्ठ नागरिक : १४७०८ जना

एकल महिला : २३०४

विधवा महिला : ४७९१
पूर्ण अपाङ्ग : ६५८
आंशिक अपाङ्ग : ६१०
५ वर्ष मुनिका दलित बालबालिका : १९८८ जना
जम्मा : २४१०० जना

मुख्य निर्णय :

- २०७१ फागून २० मा जिल्ला परिषद् सम्पन्न ।
- ३ अर्व ११ करोड ६६ लाख १० हजार अनुमानित आम्दानी तथा खर्च विवरण प्रस्तुत ।
- जसमा जिविस तर्फको : ७८ करोड ४१ लाख ५० हजार ।
- ३८ करोड ११ लाख ५६ हजार ९ खर्च ।(चालु तर्फ)
- ३६ करोड २६ लाख २५ हजार (पूजिगत तर्फ)
- जम्मा खर्च तर्फ : ७४ करोड ३७ लाख ८२ हजार
- आन्तरिक आ.य : १४ करोड ९१ लाख ।

मुख्य मुख्य निर्णय तथा उपलव्धिहरु

- जिविसको अन्तरिक श्रोत तर्फ वृद्धि भई २७ करोड पुगेको ।
- पाच वर्ष मुनिका वाल वालिकाहरुको तथ्याङ्क सङ्कलन गरी जिल्लाका करिब ३२ हजार वाल वालिकालाई एकमुस्ठ रु ४००० का दरले वितरण कार्य सुरु भएको ।
- भूकम्प आवास पुननिर्माणका लागि पहिलो किस्ताको रु ५० हजार समयमै उपलव्ध हुने व्यबस्था गर्नु ।
- .वावु आमा विहिन टुहुरा भइ जोखिममा परेका वाल वालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्य र पोषणमा सहयोग गर्न स्थापना भएको अक्षय कोष ३ करोड ६

लाख ८८ हजार ४ सय पुगेको उक्त कोष व्याजवाट ७१० जना वाल वालिकाले छात्रवृति स्वरुप वार्षिक ३६ सय पाउदै आएको छन । सेभ द चिल्ड्रेन , टुकी संघ र गाविसको सहकार्यमा अक्षयकोष स्थापना भएको ।

स्थानीय शाासन तथा सामुदायिक विकास कार्यक्रम संचालन

- सेवा प्रदायक गैसस : ७
- कार्यरत सामाजिक परिचालक : ६६ जना
- वडा नागरिक मंच : ६१२ वटा
- नागरिक सचेतना केन्द्र : १५२ वटा
- नागरिक सचेतना केन्दमार्फत पूर्वाधार योजना : १६ गाविसका
- नागरिक सचेतना केन्द मार्फत संचालित जिविकोपार्जन परियोजना : ६८ गाविस
- भूकम्प पश्चात २७ वटा गाविसको -LGCDP कार्यक्रम मार्फत अस्थायी कार्यालय भवन निर्माण ।

दुर्गम क्षेत्र विकास कार्यक्रम :

- ३ वटा झोलुङ्गे पुल निर्माण
- २ वटाको सर्वे सम्पन्न । निर्माण हुँदै ।

सामाी परियोजना

- सूचना, मनोसामाजिक परामर्श, न्यायमा पहुँच अभिवृद्धिको लागि सहजिकरण, सिपमूलक तालिममा सहजिकरण ।

वातावरण उर्जा तथा जलवायुपरिवर्तन शाखा

- लघ ुजलविद्युत योजनामा सहयोग ।
- सुधारिएको चुलो जडान ।

स्थानीय विकास कोष

- सामाजिक परिचालन कार्यक्रम
- गरिवसंग विश्वेशर कार्यक्रम
- गरिवी निवारण कार्यक्रम संचालनमा

विकास निर्णाणका गतिविधि :

- ११४७ योजना सम्पन्न (गाविस र नगरपालिका समेत)

भुकम्पवाट क्षति तथा राहत वितरण :
मानवीय क्षति

- मानवीय क्षति : ३५७० जना
- महिला : १४०८
- पुरुष : ९३०
- वालक : ५७७
- वालिका : ६५५
- घाईते : १५६५
- बेपत्ता : ८

भुकम्पवाट क्षति

विद्यादालय : ५४५ (जम्मा ५५७)

स्वास्थ्य संस्था : ६५

सरकारी भवन : ४१

प्रहरी भवन : २५

गाविस भवन : ६१

व्यक्तिगत घर टहरा : ७८५३७

सम्झौता : ७४८७०

गुनासो : १४,४४७

जिविसको सबल पक्ष :

- जिल्ला परिषद् समयमै हुनु ।
- महत्वपूर्ण निर्णयहरु लिनु पर्दा सर्वदलीय बैठकवाट गर्ने गरिनु ।
- वडा नागरिक मञ्च तथा नागरिक सचेतना केन्द्र स्थापना हुनु ।
- कार्यालयमा नागरिक वडा पत्र राखिनु ।
- सूचना अधिकारीको व्यबस्था गरिनु ।
- जिविसको महत्वपूर्ण निर्णयहरु स्थानीय रेडियो तथा पत्रपत्रिकावाट प्रकाशन गरिनु ।
- सार्वजनिक सुनुवाई गरिनु ।
- जिविसको वेवसाईड संचालन गरिनु ।
- पाँचलाख भन्दा माथिका योजनाको हाडिङवोर्ड राख्ने थालनि हुनु ।
- उजुरी तथा गुनासो पेटिका तथा सूचना वोर्डको व्यबस्था गरिनु ।
- ३ लाख भन्दा कमका योजना गाविस मार्फत संचालन गरिनु ।

सुधार गर्नु पर्ने पक्ष तथा सुझव :

- जिविसवाट संचालित विकास निर्माणको योजनामा पूर्णरुपमा सम्पन्न हुन नसकी केही योजना अपुरो तथा केही सम्झौता हुन नसकेको ले योजना को सम्झौता तथा रकम निकासाको लागि समयमानै पहल गर्नु पर्ने ।
- जिविसको खालि रहेको जग्गामा स्टल निर्माण गरी भाडामा दिई आन्तरिक आम्दानी वृद्धिको लागि पहल गर्नु पर्ने ।
- विषयगत कार्यालय तथा संघ संस्था संगको साझेदारीमा जोड दिई पूर्वाधार विकास तथा अन्य विकासका गतिविधि संचालन गरिनुपर्ने ।
- गाविस र ईलाकावाट माग भई आएका योजनालाई प्राथमिकता दिइनुपर्ने ।
- जिल्ला भित्रको सडक सिमालाई एकिन गर्नु पर्ने ।

- अन्तरिक राजश्व संकलनमा अझै ध्यान दिनुपर्ने । राजश्व संकलनका क्षत्र पहिल्याउन विशेष ध्यान दिनुपर्ने ।
- पर्यटनको क्षत्रमा राजश्व संकलनको कार्य हालसम्म नभएकाले योजना बनाएर सो क्षत्रमा राजश्व संकलनको पहल गरिनुपर्ने ।
- पर्यटन प्रर्वद्धनका कार्यक्रमलाई अगाडि बढाउनुपर्ने ।
- ग्रमिण भेगका सडक वर्षात पछि मर्मत हुन सकेन, जिविसले रकम विनियोजन नगर्दा धेरै यातायातको सुविधावाट बन्चित हुनुपर्‍यो । त्यसैले अत्यावश्यक सेवालाई प्राथमिकता दिई समयमानै रकम विनियोजन गरिनुपर्ने ।
- जिविसको चल अचल सम्पतिको तथ्याङ्क अध्यावधिक गरिनु पर्ने ।
- सूचना केन्द्र व्यबस्थित गरिनुपर्ने ।

जिल्ला विकास समिति सिन्धुपाल्चोक सामाजिक परीक्षण
परामर्श टोली
२९ कार्तिक २०७३